

DRØMMEN

Vores hjerter ved at "det kræver en landsby " at trives i harmoni og balance som mennesker. Friskoven er vokset ud af en længsel efter at leve et hverdagsliv med et omsorgsfuldt, levende og forpligtende fællesskab lige udenfor døren omgivet af den vilde natur. Vores drøm er at skabe en sådan "landsby" i Friskoven, hvor vores børn kan løbe frit og lege og lære af og med hinanden, i tilstrækkelig nærhed af omsorgsfulde, inspirerende og ansvarsfulde voksne. Vi drømmer om et forpligtende fællesskab, hvor vi kan finde støtte og sparring både følelsesmæssigt og i forhold til praktiske projekter og gøremål.

DE TRE GRUNDPILLER

Friskoven hviler på tre grundpiller, der gennemsyres af en række værdier, som tilsammen er grundlaget for, hvordan samfundet opbygges, organiseres, drives og formidles, ligesom de ligger til grund for de fælles visioner, der udmøntes i Friskoven.

Værdier og grundpiller skal ses som et akkompagnement til de juridiske vedtægter for Andelsforeningen Friskoven og formidler mere prosaisk, hvordan vi ser Friskoven fungere både i dagligdagen og i forhold til langsigtet planlægning.

Alle beslutninger og aktiviteter i Andelsforeningen Friskoven skal derfor søge at møde og afspejle disse værdier, grundpiller og visioner, ligesom vi mener, at det er centralt, at enkeltpersoner, der ønsker at være en del af Friskoven kan identificere sig med og vil efterleve disse bedst muligt.

1. Økonomisk og social frihed

I Friskoven vil vi at skabe en landsby, hvor vi hjælper hinanden med opgaver og ting, som samfundet ellers har kommercialiseret, ligesom vi vil skabe en struktur, hvor der kan leves et liv med privat omtanke og fælles luksus. Friskoven skal søge at skabe grundlag for medlemmernes økonomiske og sociale frihed og sikkerhed, ved at samarbejde om at skabe så mange af hverdagens fornødenheder og faciliteter som muligt. Det er ligeledes et aktivt valg imod privatøkonomisk vinding på boligsalg eller -udlejning eller andres arbejde.

Vi vil prioritere at holde vores fælles udgifter lave, ligesom vi som fællesskab vil sætte en øvre grænse for, hvor meget man kan sælge sin bolig videre for, uanset hvor meget man som individ har valgt at investere i sin bolig.

Ved at deles om ressourcer og udgifter såvidt muligt, sikre relativt lave bo- og leveomkostninger og skabe gode rammer for bæredygtige erhverv skal Friskoven være et middel til at bryde behovet for fuldtidsarbejde for de voksne og fuldtidsinstitutionalisering for børnene. Hermed kan livet i Friskoven blive et opgør med den stigende tendens til øget social utilfredshed og udbrændthed, der kan følge af at skulle sælge en stor del af sin tid for at dække basale livsnødvendigheder, og i forlængelse heraf leve mange timer dagligt adskilt fra ens nærmeste. Med en stor økonomisk frihed skabes der bedre forudsætning for et liv med plads til nærvær og omsorg.

Vi vil eje jorden i fællesskab, men stadig have vores egen privatøkonomi og retten til at bestemme over vores egen bolig. Andelshavere skal sammen dække fællesudgifter gennem betaling af månedlig leje, samt gennem at nedsætte fællesudgifter ved at lægge arbejdstid (ca. 8 timer per uge) i Friskoven, ligesom vi skal sikre os mod fremtidige uforudsete udgifter og skabe kapital til fremtidig udvikling af Friskoven.

2. Samskabelse

Centralt for livet i Friskoven er at skabe et miljø for og et fællesskab med fokus på rige og nære sociale relationer og en følelse af medejerskab for stedet. Det her sted bliver skabt af dem, der er her og kommer her. Ingen gør det for os.

Medejerskabet, ønsker vi, vil fostre respekt, glæde og inspiration for stedet og det arbejde, der skaber det, samt det fælles ansvar, vi har for at vedligeholde og videreudvikle landsbyen.

Friskoven er summen af den indsats og de idéer, vi kommer med – og gensidig hjælp, selvhjælp og resiliens er forudsætningen for vores alles sted, gode liv og frihed. Friskoven er en platform for at udfolde sine passioner og projekter indenfor vores visioner og værdier.

En landsby, som vi ønsker at dele med andre bornholmere og besøgende ved at lægge rum og hus til faciliteter for arrangementer og sociale møder med naturen og skoven som baggrund.

Med samskabelse ønsker vi at vise, hvordan vores liv kan leves mindre afhængigt af kapitalismen og som en del af en bevægelse af bevægelser, der vil et mere retfærdigt og ligeværdigt samfund.

3. Radikal bæredygtighed

Radikal bæredygtighed er en måde at tilgå bæredygtighed, der fundamentalt omlægger vores måde at leve på, således at andelshaverne kan leve indenfor de planetære grænser

uden at eksportere vores miljø- og klimabelastning til andre dele af verden. Den måde vi producerer og bruger mad, ting, omgivelser og natur vil søges omlagt langs linjer om lokal og fælles forsyning, gensidig hjælp, reparation og genanvendelse og kulturer, der værdsætter ikke-materielle goder.

For byggeri lægger vi os op af Landsforeningen Økologisk Byggeris principper (bilag 1) om:

- lokale ressourcer og minimering af affald
- lavt energiforbrug i produktion og brug
- sundt indeklima og arbejdsmiljø
- enkle og bæredygtige konstruktioner, der er tilgængelige for alle og kan genanvendes
- en afvisning af materialer, der baserer sig på farlige eller miljøskadelige stoffer.

For jordbrug, fødevarer og naturrelationer lader vi os inspirere af permakultur og regenerativ praksis med værdier som:

- lokal- og selvforsyning
- maksimering af biodiversitet
- fødevaresikkerhed
- forbedring af jord- og madkvalitet
- selv bærende kredsløb for vand, mad og ressourceforbrug.

For energi- og ressourceforsyning vil vi arbejde med fælles løsninger med lav kompleksitet og lokal forsyning fra fornybare ressourcer; lokal biomasse og varmepumper afpasset til beboernes behov og egne solceller eller bornholmsk folkeejet havvind. Vi vil arbejde aktivt med ressource- og næringskredsløb for at forøge genbrugs- og genanvendelsesmængden og nedsætte behovet for energi-input, både i byggeri, energiforsyning og håndtering af vand, spildevand m.v.

I transporten søger vi gennem samkørsel, cykling, el-drevet transport og lavere afhængighed af transport at minimere vores afhængighed af fossile brændsler, samtidigt med at vi dog vil sikre mobilitet og sammenhæng med den omkringliggende verden.

VÆRDIER

Det er en grundsten i et sundt og solidt fællesskab, at individerne, der udgør fællesskabet, behandler hinanden og sine omgivelser ordentligt. Vores værdier i Friskoven afspejler hvad vi mener dette kræver.

Gensidig hjælp og solidaritet

At skabe og realisere fællesskaber, der sætter sig udover individualisme, forbrug og adskillelse mellem mennesker og mellem mennesket og naturen, kræver, at vi sammen skaber en kultur, hvor lysten til og praktisering af gensidig hjælp, omsorg og solidaritet er central.

Dette omfatter, at vi som mennesker sætter samarbejde i stedet for konkurrence som bærende samfundsværdi og i hverdagen, såvel som i vores strukturer, vælger at bruge tid, energi og ressourcer på at være der for hinanden. At vi som fællesskab tager medansvar for hinandens velbefindende og mulighed for udfoldelse og arbejder for kulturer, hvor vi kan finde støtte og sparring både følelsesmæssigt og i forhold til praktiske projekter og gøremål uden at forvente egen gevinst eller økonomisk vinding.

Solidaritet er den følelse af samhørighed, der opstår igennem delte interesser og værdier og igennem, at vi som mennesker skaber, opfinder og løser problemer sammen. En samhørighed, der spænder fra at opgive en del af ens egen plan for dagen for at kunne hjælpe en anden med at realisere deres idé, til at tænke fællesskabets interesser på lige fod med ens egne.

Omsorgsfuldhed

Evnen til at føle empati og drage omsorg overfor andre mennesker er en medfødt evne. Samtidig er det at drage omsorg overfor en selv, andre mennesker og naturen en forudsætning for at vi kan overleve og leve et rigt og godt liv. Vi anser det at drage omsorg for andre og for naturen som en grundlæggende værdi i Friskoven.

Vores fokus på værdien omkring omsorgsfuldhed indebærer, at Friskoven ikke ønsker at være rum for dominerende, krænkende eller diskriminerende adfærd, hverken internt medlemmerne imellem, overfor brugere og gæster eller overfor det omkringliggende samfund.

Tillid og åbenhed

Tilliden anser vi som en fundamental indstilling og et aktivt valg, som er med til at danne en tryk ramme. Den er grundlaget for en kultur i Friskoven, hvor der skabes en tillidsfuld atmosfære, som gør at både børn og voksne får mod til at prøve sig frem, fejle, samt lære af fejl og finde den rette løsning eller vej. Dette kræver en åbenhed overfor andre måder at gøre tingene på samt en åbenhed overfor andre menneskers perspektiver.

Ansvarlighed og ærlighed

Vi bestræber os på at tage ansvar for os selv og vores grænser i vores tanker, ord og handling. Ligeledes bestræber vi os på at være oprigtige og ærlige overfor os selv og andre og dermed imødekomme uenigheder og konflikter.

Forpligtelse

Styrken af et fællesskab afhænger af i hvilken grad fællesskabets individer forpligter sig overfor hinanden og de opgaver, som man involverer sig i. Gensidig forpligtelse skaber en dybere fornemmelse af meningsfuldhed og motivation. Når vi forpligter os, opstår fællesskabet.

Ligeværd

Ligeværd er fundamentet for vores fællesskab. Vi er alle forskellige og lige meget værd som mennesker. Vi har alle lige ret til at blive hørt, forstået og anerkendt for de følelser og tanker, vi udtrykker.

I Friskoven anerkender vi, at denne mosaik af værdier er forudsætningen for at opnå vores fælles mål.

VISIONER I PRAKSIS

Vores visioner om Friskoven træder stærkt frem fra vores grundpiller og værdier.

Vi ønsker at skabe et lille levende økosamfund i området omkring den forhenværende produktionshøjskole i Almindingen på Bygaden 13 til 29A. Vi ønsker at skabe en multifunktionel landbosætning, et område med plads til både beboelse, erhverv og foreninger for at understøtte flest mulige aspekter af beboernes liv, skabe grobund for et nærende og inspirerende hjemmeliv og nedsætte vores transport og ressourceforbrug – vores co2-fodaftryk.

Overordnet ønsker vi en plan for området, der muliggør at istandsætte det meste af den eksisterende bygningsmasse til boliger, erhverv og fællesaktiviteter, samt at opføre en række nye boliger på tidligere byggefelter.

Istandsættelse og nybyggeri med principper om lavt energiforbrug i både fremstilling og brug, mest muligt genbrug, sunde og bæredygtige materialer og medskabelse for beboerne.

Ligeledes ønsker vi at de ubebyggede områder på matriklen videreudvikles mod højere biodiversitet, lokal fødevareresiliens, regenerativ, divers skovdyrkning og kunst- og deltagelsesområder med naturen i centrum.

Vi ønsker at skabe rammerne for både et bæredygtigt bofælleskab, et naturområde og et område, der henvender sig til Bornholm og omverdenen. Vi står på skuldrene af mange årtiers arbejde med økosamfund og en bæredygtigt bosætning på landet og ønsker at skabe et udviklingsområde, der både kan vise økologisk, moderne levevis i praksis og udforske fremtidens borgernære løsninger på klima-, miljø- og sociale udfordringer.

En landsby i balance - et læringscenter for alle aldre – i fællesskab og i pakt med sin placering i landzone. Et besøgssted til inspiration – og også bare et sted at bo, skabe og arbejde.